

... Η σημασία των εγκλίσεων στις ανεξάρτητες προτάσεις

α.	Η οριστική εκφράζει:	Παραδείγματα
1.	το πραγματικό , το βέβαιο (απλή οριστική)	Ο ήλιος έλαμπε στον ουρανό. Γράφει ένα γράμμα στο φίλο του.
2.	το δυνατό (δυνητική οριστική), με το θα + οριστική παρατατικού ή υπερσυντέλικου	Θα ερχόταν γρηγορότερα, αν μπορούσε. Θα είχα χάσει το δρόμο χωρίς εσένα.
3.	το πιθανό (πιθανολογική οριστική), με το θα + οριστική κάθε χρόνου	Θα τράβηξε πολλά μέχρι τώρα. (= πιθανόν, ίσως τράβηξε πολλά...) Δε θα είναι καλά, για να μην έρθει.
4.	ευχή (ευχαιτική οριστική), με τα ας , να , είθε να , μακάρι να , άμποτε να + οριστική παρελθοντικού χρόνου	Ας γινόταν κάτι επιτέλους. Να χόρευα κι εγώ τόσο ωραία. (= μακάρι να χορευα...) Μακάρι να είχε έρθει μαζί μας.
5.	παράκληση	Έρχεσαι μαζί μου στην αγορά;
6.	προσταγή, προτροπή, παραινεση , με το ας (ή, σπάνια, το να) + οριστική παρατατικού ή υπερσυντέλικου – συγκεκριμένα, σε τέτοιες προτάσεις δηλώνεται αυτό που έπρεπε να γίνει.	Ας διάβαζες περισσότερο, για να γράφεις καλά στο διαγώνισμα.

β.	Η υποτακτική εκφράζει:	Παραδείγματα
1.	το ενδεχόμενο	Πιθανόν να πάμε εκδρομή.
2.	το επιθυμητό	Ας φτάσουμε πρώτα και μετά βλέπουμε.
3.	προτροπή (προτρεπτική υποτακτική)	Ας φύγουμε γρήγορα.
4.	παραχώρηση (παραχωρητική υποτακτική)	Εντάξει, έρθει κι αυτός μαζί μας.
5.	ευχή (ευχαιτική υποτακτική, που συνοδεύεται συχνά από τα είθε να , μακάρι να , άμποτε να)	Να είστε πάντα καλά. Μακάρι να πετύχει το σκοπό του.
6.	το δυνατό (δυνητική υποτακτική)	Εκεί να δεις τι έγινε! (= μπορούσες να δεις...)
7.	απορία (απορηματική υποτακτική)	Πού να πάμε καλύτερα;
8.	το πιθανό (πιθανολογική υποτακτική)	Ίσως να φύγουμε αύριο το πρωί.
9.	προσταγή ή απαγόρευση	Να φύγεις αμέσως από δω. Να μην το ξανακάνετε αυτό.